

SEQUITUR RE-

petitio de Syndico per eun-

dem Fratrem Antonium Cordub. au-

ctorem Medullæ Fratrum Mino-

rum edita loco **Quaestio-**

nis sextæ decimæ au-

ius quarti capi-

tuli in se-

reda.

Varitur sexto decimo vtrū

si quomodo possimus Syndico vti?

¶ Respondet hic sunt quatuor puncta:

Primum quis sit Syndicus, & à quo, &

quomodo sit instituendus: & quot Syn-

dici esse possunt in vno cōuentu. ¶ Se-

cundum ad quod prodest Syndicus.

¶ Tertium, an omnes fratres ordinis pos-

sunt vti Syndico quod ad omnia contenta in bulla Syndicatus &

in constitutionibus Martini quinti quod ad pecunias. ¶ Quar-

tum, in quibus sunt dispensati videntes Syndico secundum Marti-

nianam.

Vo ad primum punctum nota quin-

que. ¶ Primo quod Syndicus procurator seu œconomus

est & dicitur is qui nomine fratrum auctoritate

Papæ vel Ecclesiæ Ro. instituitur vt nomine Pa-

pæ vel Ecclesiæ Ro. possit facere ea quæ in privilegijs Syndicat-

& constitutionibus ei conceduntur: de quibus omnib⁹ proximè

dicitur in secundo puncto sequenti. ¶ Anticus autem spiritualis

secundū regulam & declarationes effundat elemosynam pecu-

niariam, vel qui eius auctoritate illam tenet & expendit, modò sit

nominatus à fratribus secundum declaratum modò nō, vt latius de

hoc

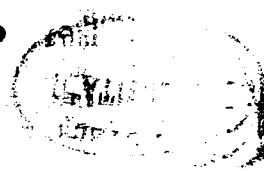
Quest. 16.

punct. 1.

2 400 40

18 19

SEQUITUR RE-
petitio de Syndico per eun-
dem Fratrem Antonium Cordub. au-
ctorem Medullæ Fratrum Mino-
rum ædita loco Quæstio-
nis sextæ decimæ hu-
ius quarti capi-
tuli infe-
ræda.

Varitur sexto decimò vtrū
 & quomodo possimus Syndico vri?
 ¶ Respondeo hic sunt quatuor puncta.
 Primum quis sit Syndicus, & à quo, &
 quomodo sit instituendus: & quot Syn-
 dici esse possunt in vno cōuentu. ¶ Se-
 cundum, ad quid prodest Syndicus.
 ¶ Tertium, an omnes fratres ordinis pos-
 sunt uti Syndico quò ad omnia contenta in bulla Syndicatus &
 in constitutionibus Martini quinti quò ad pecunias. ¶ Quar-
 tum, in quibus sunt dispensati vtentes Syndico secundum Marti-
 nianam.

Quæst. 162

Vò ad primum punctum nota quin-
 que. ¶ Primò q̄ Syndicus procurator seu œconom⁹
 est & dicitur is qui nominatus per fratres auctori-
 tate Papæ vel Ecclesiæ Ro. instituitur vt nomine Pa-
 pæ vel Ecclesiæ Ro. possit facere ea quæ in privilegijs Syndicat⁹
 & constitutionibus ei conceduntur: de quibus omnib⁹ proximè
 dicetur in secundo puncto sequenti. ¶ Amicus autem spiritualis
 secundū regulam & declarationes est qui dat eleemosynam pecu-
 niariam, vel qui eius auctoritate illam tenet & expendit, modò sit
 nominatus à fratribus secundum declara. modò nō, vt latius de
 hoc

Punct. 1.

hoc agitur in nostra Medulla fratrum Mi.ca. 4. q. 3. ibi videatur.

¶ Secundo nota quod predictum Syndicum potest nominare seu instituire vel potius assignare modo infra dicendo mi. ge. vel pro. vel custos vel alij fratres quibus ipsi commiserint & non alij, neque totus conuentus sine prefata auctoritate siue commissione. Quod mi. ge. & pro. & custos id possint, patet expressè ex bulla Mart. 4. quæ infra habetur: quod possint id alijs fratribus committere, patet. Tunc quia quod quis potest ex officio seu commissione generali ratione officij ei facta aut concessa maximè per Papam, potest & ipse alijs committere nisi hoc ei specialiter prohibeatur, ut est communis doctrina Iuristarum. Tunc etiam quia Inno. 4. in pri. quato studiosus. fo. 29. ffo. 113. id specialiter concessit mi. g. & p. q. l. per se vel per alios possint constituere & remouere Syndicos, ut hoc etiam habetur in compendio titu. Procuratores. §. 1. & quis ibi collector dicat hoc esse reuocatum per declar. Nico. 3. consuetudo manifesta probat oppositum, ut etiam patet infra in .3. puncto principali, & latius habetur in Medulla in introductione. q. 6. ¶ Et nota ut dixi quod si Guardianus etiam cum toto conuentu sine prefata commissione Mi. ge. pro. vel cust. tentaret instituere Syndicum: iam talis Syndicus stare auctoritate ipsorum fratrum & eorum auctoritate faceret omnia ut eorum interposita persona essentque; proprietarij, ut hoc etiam ait Specu. ffo. 7. & 8. ¶ Et nota quod predicti mi. g. pro. & cust. vel illi quibus hoc ipsi commiserint possunt etiam sine consensu aut votis conuentus nominare seu instituere nomine Papæ prefatum Syndicum: quia sic id eis Papa concedit in priui. quæ infra habetur: quis ut satisfaciatur fratribus & secularibus, ut melius omnia fiant, possunt id de consensu conuentus facere ut infra dicitur. ¶ Nota etiam quod predicti qui possunt Syndicos nominare seu instituere, possunt eos similiter reuocare & destituere & alios syndicos subrogare seu substituire quoties fuerit opportunum, simili modo sicut & primos Syndicos instituerunt. Et istæ personæ sic subrogate seu nominatæ habent eandem potestatem omnino & sunt Syndici sicut & primi, ut hoc expressè habetur in priui. infra ponendis.

¶ Tertio nota quod potest institui seu nominari ut sit Syndicus quæcunque persona: dum tamen non sit de ordine nostro: quia sic concedit Papa in priuilegio Syndicatus. ¶ Et nota quod Papa ibi non exprimit numerum talium Syndicorum: ideo videtur quod ad recipiendum pecunias nomine Papæ secundum consti. Mart. 5. non potest haberi nisi vnus

¶ Vno tantum Syndicus per quolibet conuentum quod tali Syndico uti poterit, ut infra in .3. puncto de hoc habetur: quia sic concessit ipse Mart. 5. in suis consti. c. 4. sed ad faciendum omnia alia quæ habentur in priui. seu bulla Syndicatus Mart. 4. & aliorum Pontificum possunt haberi per quolibet conuentum tot quot fuerint ne cessarij: quia sic videtur concedi in prefata bulla, vbi habetur. discretioni vestra. l. mi. g. p. & cust. concedi modo facultatem personas speciales, quæ non sunt de ipso ordine, non in admodum locorum indigentia singulorum. Vbi videtur posse plures Syndicos institui quot fuerint necessarij pro locorum indigentia singulorum ad ea quæ ibi conceduntur, quæ infra in secundo puncto explicantur. Sed propter vitandam confusionem postea in cap. g. Rothomagi. anno Domini. 1516. celebrato sic fuit statutum, declaratur Syndicos non posse præter unum vel duos audire diuina tempore interdictionis in nostris domibus: ideo ultra unum vel duos si plures fuerint suo Syndicatu per prouinciale priuilegium. Hæc ibi. Ex quo patet quod saltem duo possunt esse in uno conuentu: & gaudere priuilegio Syndicorum. Postea verò Clem. 7. (ut habetur in compendio tit. procuratores. §. 12.) restringens concessit quod vnus tantum Syndicus cuiuslibet conuentus nostri ordinis & monialium possit gaudere Indulgentijs. ¶ Ex quibus resolutorie videtur quod licet quo ad gaudendum Indulgentijs secundum Clem. 7. vnus Syndicus esse possit: & quod ad audiendum diuina tempore interdictionis possint esse duo tantum ut in dicto cap. g. Rothomagen. tamen quod ad concessa in bulla Syndicatus possunt esse tot quot fuerint necessarij, ut ipsa bulla concedit, cum non sit reuocata etiam specialiter quod ad hoc: tamen in vsu non habetur nisi vnus tantum tam pro contentis in ipsa bulla quæ etiam ad recipiendas pecunias secundum Martinianam: quia ad vtrumque vnus tantum sufficere potest apud eos qui illa Martiniana vti possunt, ergo.

¶ Quarto nota quod modus instituendi talem Syndicum potest esse duplex. Nam predicti prelati seu alij quibus ipsi commiserint, possunt nominare seu instituere illum in foro conscientie sine notario & testibus & sine alia quacunque solennitate iuris & sine consensu conuentus: quia sic Papa concedit ut dictum est. Potest etiam alio modo fieri. Iuridice ut sic consistare possit in iudicio, si oportuerit, & ad satisfaciendum illis qui ignorant statum nunc & priuilegium. circa hoc vel etiam ut ipsi fratres pro quibus Syndicus instituitur maneant contenti, quia ipsi melius norunt quis sibi magis expediat. Ideo possunt predicti prelati & eorum commissarij congregatis fratribus eorum consilio accepto facere suam

nominationem Syndici corā notario & testibus : & notarius faciat suū instrumentum solitum cum testibus. ¶ Et nota q̄ Specffo . 8 . ait q̄ attendant præfati prælati quod non dicant instituo seu instituiimus talem Syndicum, neq; damus ei auctoritatem seu potestatem ad hoc & ad hoc &c. neque permittant quod sic scribat notarius: sed solum dicant nomino seu assigno seu assignam⁹ talem personam in præsentia patrum vel capituli, vel aliàs sicut fecerit hoc quis per se solum vel simul cum alijs vel de speciali commissione Mi . vel custodis auctoritate bullæ sequentis vt possit in necessitatibus isti conuētui occurrentibus facere auctoritate apostolica ea omnia quæ in ipsa bulla infra scripta continentur, & pro vt ipsa bulla disponit quæ subsequitur. Martin⁹ episcop⁹ &c. & ponatur tota ipsa bulla & non oportet alia verba multiplicare. Hæc Specul. vbi supra, bene quidem consulit: sed eo non obstante si fratres bono & simplici animo dicant de speciali commissione nostri Mi. g. pro. l. custodis auctoritate apostolica constituiimus talem Syndicum, & dam⁹ ei auctoritatem facultatem, que quantum possumus ad hoc, non incurritur culpa si intendat facere id solum quod licite possunt, ac si dixissent, nominamus talem Syndicum. Nam intentio coram Deo saluat simpliciter & pure loquentes & viuentes: & verbum cōstituo talem Syndicum auctoritate apostolica &c. potest optimè saluari ad bonū sensum, quia scilicet ministerialiter auctoritate apostolica nominando illum constituunt. Et facit ad hoc priui. Inno. 4. fo. 29. vt habetur in cōpendio tit. Procuratores. §. 1. vbi expressè cōcessit facultatē ministris cōstituēdi vel nominandi Syndicos. Vnde patet quod pro eodē ibidē accepit Papa cōstituere & nominare Syndicū ad bonū sensum: quia & parū verba faciunt ad rē seu ad substantiam cōtractū in conscientia secundū Cōradū de cōtractibus. q. 3. 3. licet pro foro iudiciali & ne ignoratiq̄ apud calūniosos arguamur, sit bonū consiliū speculi sed non necessariū.

Quintū. ¶ Quinto nota q̄ tales Syndici prædicto modo nominati seu instituti stant auctoritate Papæ vel Ecclesiæ Rom. ad faciendū auctoritate ipsi⁹ ea omnia quæ in bulla Syndicat⁹ continentur, vt infra in 2. pūcto principali habetur. ¶ Sicq; sunt Syndici Papæ & Ecclesiæ Romanæ, id est, ipsius auctoritate instituti, & facientes ea quæ faciunt. Sunt etiam Syndici fratrum, id est, pro fratribus seu ad eorum vtilitatem, non autem auctoritate fratrum. Idem non

nō sunt interpositæ personæ ab eis. Et hoc expressè concedentes decreuerunt Innocentius. 4. Fo. 29. ffo. 113. & latius Martinus. 4. in bulla exultantes. Fo. 46. ffo. 129. & Nicolaus. 4. religionis fauor. Fo. 23. ffo. 132. vbi de hoc copiosius habetur: & Mart. 5. amabiles fructus. Fo. 39. ffo. 38. vbi & reuocat quicquid in oppositū dixerat & reuocando prohibuerat Ioannes. 22. in sua constitutione. ad conditorem Canonum. Et idem Martinus. quint. in suis constitutionibus, quæ dicuntur Martinianæ, capit. 4. & quinto, & Eugenius. 4. prouisionis nostræ. Fo. 40. ffo. 38. omnia de Syndico confirmat, & Sixtus. 4. dum fructus vberes. Fo. 62. ffo. 146. prædicta omnia confirmat. Quod autem ibidem dixit, scilicet fratres posse hæredes institui: postea in bulla licet nos. Fo. 22. de cōuentualibus tantū esse intelligendum declarauit: & in super ibidem omnia prædicta priuilegia de Syndico roborauit: & istæ sunt bullæ de Syndico. Et patet primū punctum quod ad omnia

Vò ad secundum punctum principale scilicet ad quid prodest seu valet Syndicus.

¶ Respondeo q̄ potest generaliter valere habetque auctoritatem Apostolicam ad quinque actus: quorum quatuor primi conceduntur in bulla Syndicatus Martin. 4. &c. Quintus autem conceditur solum in constitutionib. Martin. quinti, cap. 4. & 5. vt patebit. ¶ Igitur primus actus ad quem valet Syndicus est pro recipiendis (scilicet ciuilitè aut iuridicè) nomine Papæ seu Ecclesiæ Romanæ rebus omnibus mobilibus seu immobilibus oblatis, donatis, concessis aut in vltima voluntate relictis modo congruo & honesto fratribus ipsi⁹. ¶ Secundo pro vendēdo, commutando, distrahendo & alienando res omnes pertinentes ad dominium Papæ vel Ecclesiæ Rom. quibus fratres vt possunt: & pro recipiendo & expēdendo precium earum in vtilitates fratrum. ¶ Tertio, pro recipiēdo nomine Papæ & Ecclesiæ Rom. & pro iudicialiter repetendo omnes elemosynas etiam pecuniarias in testamento relictas, seu legatas modo licito & congruo ipsi⁹ fratribus. ¶ Quarto, pro experiendo in iudicio seu extra in omnibus causis, litigijs & actionibus quibuscūq; quæ continentur & explicātur in dictis bullis de Syndico agētib⁹, vt paulo inferius explicabuntur. ¶ Quinto, pro recipiēdis nomine Papæ vel Ecclesiæ Rom. omnibus elemosynis pecu-

Prius. 2.

Actus. 1.

Secund⁹.

Tertius.

Quartus.

Quintus.

niarijs quibuscunq; vndecunq; & quomodocunq; prouenientibus: & pro eis expendendis in necessitatibus fratrum quando & quomodo ab ipsis fratribus Syndici fuerint requisiti, & hoc vltimū habetur concessum solum in constitu. Martini. 5. cap. 4. & 5. Fo. 233. quæ confirmatur ab eodē Mart. 5. in bulla. peruigilis more. Fo. 38. ffo. 36. vt infra proximè habetur. ¶ Hæc omnia probatur, quia quod ad. 4. actus priores supra dictos expressè sic habetur in bulla Mart. 4. exultantes. Fo. 46. ffo. 129. quæ est prima bulla Syndicatus quæ & solet adduci in hac materia vbi sic habetur.

Bulla Syn-
dicatus.

Qui præfati Syndici prædicto mō nominati seu instituti pñe administrationē legitimā gñalē & liberā gerere in omnib⁹ infra scriptis: suntq; veri legitimi administratores & economi Syndici & actores Ecclesiæ Ro. vt præfatas res donatas, oblatas, cōcessas vel relictas in testamēto ipsis fratrib⁹: & earū pñiū, & eleemosynas in testamēto relictas mō cōgruo & licito ipsis fratrib⁹, noīe Ecclesiæ recipiāt, & ipsi in fratrum necessitatib⁹ & vtilitatib⁹ p̄put eis licet alias ex regula vel eiusdē regulæ declarationib⁹ cōuertāt eas sicut & qñ ab ipsis mi. & custo. in suis puincijs & custodijs vel ab alijs fratrib⁹ de eorū assensu fuerint requisiti, & agitur hic de eleemosynis etiā pecuniarijs in testamēto relictis, nā de alijs rebus vtilibus iā dictum est ibidē. Sequitur ibidē. Qui etiā Syndici habent plenā liberā & generalē potestatē auctoritatē apostolicā tā in iudicio q̄ extra petendi, exigēdi, recipiendi & alienandi prædicta omnia: transigendi quoq; paciscēdi, cōueniendi. Adde secundū priui. Nico. 4. religionis fauor. Fo. 23. impetrandi literas apostolicas vel alias iustitiam vel gratiā continentēs in iudicis & loca cōueniendi & recusandi. Sequitur in dicta bulla Mart. 4. cōpromittēdi, remittēdi, rēfurandi, quietationē agēdi, defendēdi, ac in animas eorū dē de calūnia & veritate dicēda iurādi & cuiuslibet alterius iuramēti præstandi. Addit Nico. 4. vbi supra sententiā seu sentētiās diffinitiuas seu interlocutorias audiēdi nec non appellandi, appellatiōnē seu appellatiōnū causis prosequēdi. Sequitur in dicta bulla Martini quartī, cum illis & contra illos qui huiusmodi res mobiles, aut earum præciūm aut relictas eleemosynas fratribus in testamēto occuparent vel violentè auferrent siue ultra voluntatē fratrum quōmodolibet detinerent. (addit Nicolaus quartus vbi supra, seu ipsis fratribus in personis vel rebus aliquas iniurias irrogarent). Sequitur ex Martino quarto, vbi

fu-

supra, & generaliter in omnibus causis pro omnibus rebus & locis ad ipsam Romanam Ecclesiam expectantibus ipsorum fratrum vlti concessis. addit Nicolaus quartus, vbi supra: nec non pro prædictis iniurijs & violentijs. Sequitur ex Martino quarto, vbi supra. Et pro immunitatibus, libertatibus, iuribus & privilegijs sine cuiuslibet satisfactionis & cautionis onere. Hæc in dictis bullis Syndicatus ad literam, vbi patet quod Syndici possunt illos quatuor Actus priores supra positos. ¶ Quod etiam valeant ad illum quintum actum vltimo positum, scilicet pro recipiendis quibuscunq; pecunijs nomine Papæ &c. patet in constitutionib. Martini quinti. cap. 4. vbi sic habetur. Statuimus & ordinamus iuxta declarationem Nicolai. 3. & Clem. 5. ac Martini. 4. & quinti, quod quilibet conuentus seu locus habeat suum procuratorem, & economum, Syndicum & actorem, cui omnis elemosyna pecuniaria & alia quæ ad pecuniam reduci possunt integraliter assignentur, qui eandem dispensare debeat legaliter & fideliter pro reparatione conuentuum & locorum & alias quoq; necessitates fratrum pro tempore occurrētes. & quod fratres nullo modo denarios vel pecuniam recipiant. In omnibus autem ad quæ ultra hoc magis videtur arctari fratres siue ex declaratione Clementis, siue ex quacunq; alia declaratione Summorum Pontificum vel aliorum quorumcunq; Apostolica nobis auctoritate commissa (ait legatus ille illi capitulo præsidens) misericorditer dispensamus: non astringentes eos, propterea qui voluerint prædictas declarationes seruare, quin suo voto satisfaciētes seruare valeant & tenere. Hæc ibi. Fo. 233. & ibidem. cap. 5. sic habetur. Merces laboris si pecuniaria fuerit per soluentem statim assignetur Procuratori conuentus siue loci. Hæc ibi. ¶ Et nota quod has constitutiones fecit pro toto ordine vniendo & reformando quidam legatus à latere in quodam capitulo. g. auctoritate speciali Domini Papæ Martini quinti Anno Domini. 1430. quas & ipse Martinus quintus postea confirmauit in bulla Peruigilis more. Fo. 38. ffo. 36. ¶ Sicque patet hoc secundum punctum ad quos actus valet Syndicus: nunc restat videre an omnes fratres ordinis possint licitè vt Syndico ad omnes prædictos quinque actus, quia in hoc stat tota difficultas. Et quò ad hoc, sequitur tertium punctum principale.

Martini
na.

cap. 2.

Tertium punctum principale est utrum omnes fratres ordinis licite possint uti Syndico quod ad omnes quique actus supra dictos. **R**espondeo quod quo ad primum & secundum actum utique omnibus licitum est Syndico uti: neque in hoc est dubium etiam apud scrupulosos, sed & probatur. Nam quod omnibus liceat, quod ad primum actum .i. uti Syndico pro civiliter recipiendis nomine Papae vel Ecclesiae Romanae omnibus rebus mobilibus & immobilibus (non pecuniarijs) oblati, donati, concessis aut in ultima voluntate relictis modo alias congruo & licito ipsis fratribus, patet. Quia ex quo talibus rebus fratres uti possunt, quia non sunt pecuniariae ut supponitur, ergo & ipsi fratres possunt eas accipere per se ad suum usum, ergo & Syndicus ut procurator rerum Ecclesiae Romanae potest eas civiliter & iuridice accipere in dominium Ecclesiae Rom. seu eius nomine: nam omnia quibus utimur pertinent ad dominium Ecclesiae Romanae quando dantes in dando aliud non explicant, secundum declarationem Nicolai tertii quod hic supponitur, & in hoc nulla est relaxatio nec dispensatio ut patet.

Secundum. Item quod ad secundum actum licite possumus omnes fratres uti Syndico, scilicet ad vendendum & commutandum etiam mediante estimatione precij & distrahendum & alienandum omnia quibus utimur pertinentia ad Papam vel Ecclesiam Ro. & ad recipiendum & expediendum precium eorum in alias nostras necessitates seu utilitates secundum regulam & declarationes, probatur. Tum quia de rebus super quas Papa vel Ecclesia Rom. habet dominium vel dispensationem potest ipse Papa disponere per quem & quomodo tractentur, & potest apponere modum quomodo distraherentur vel alienentur scilicet per suum Syndicum quando nos id illi dixerim, quod de earum precio nobis provideat hoc vel illo modo nomine & autoritate Papae, ut patet secundum multa iura quorum allegatio omittitur propter brevitatem. Tum etiam idem patet, quia Nicolaus 3. in sua declaratione. art. 3. §. Quia vero id expresse declarat & concedit ut licitum, & de tali Syndico nobis dando per sedem apostolicam seu per Protectorem ordinis ad praedicta commutandum seu vendendum ibi loquebatur, ut etiam refert Specul. ff. 9. se vidisse in quodam conventu antiquo quandam auctoritatem

Pro

Protectoris super hoc concessam cuidam Guardiano seu Ministro ut nominaret aliquem Syndicum, qui nomine & autoritate Ecclesiae Romanae venderet praedicta, puta iumentum quo fratres usi fuerant & iam senuerat, ut de eius precio aliquid aliud opportunum emeretur. Tunc enim Praelati forte non habebant hanc generalem auctoritatem nominandi Syndicum: sed postea Martinus 4. & alij pontifices circa hoc prouiderunt, ut supra visum est, ut fratres quietius viuerent. Et hoc modo uti Syndico etiam ait Specul. ubi supra quod est pure regulam obseruare, & talem ad hoc non habere est se periculo committere: nam vix reperitur aliquis conuentus qui non indigeat aliquid vendere seu pro precio distrahere vel alienare ut renouetur vel ut superfluum tollatur & necessarium de tali precio acquiratur. Si dicas vendemus nos & precium accipiet aliquis alius amicus spiritualis, sicque non erit opus Syndico. Respondeo quod hoc non potest licite fieri, quia tunc ille amicus spiritualis faceret hoc auctoritate fratrum illius interponentium, essetque eorum interposita persona. Non enim potest interponi ab eo cui res ipsa venditur qui precium dat, quia res ei vendita non erat sua, neque eius precium est iam suum, sed ad Ecclesiam Romanam pertinet utrumque. Igitur ex quo iam Papa pro praedictis rebus ad suum dominium pertinentibus vult quod per suum Syndicum tractentur: non nisi per ipsum fieri debet eorum alienatio & precij receptio & expensio, ut dictum est. Si enim talis res pertineret ad dominium alterius: tunc eius auctoritate per alium ut ipse vellet, deberent praedicta fieri, ut latius in Medulla. ca. 6. quaest. 3. & 4. habetur.

Quo ad tertium autem actum de supra dictis, scilicet pro recipiendo nomine Papae vel Ecclesiae Romanae omnia legata etiam pecuniaria in testamento relictia ipsis fratribus modo alias licite & congruo secundum regulam, similiter & pro repetendo illa in iudicio nomine Ecclesiae Romanae. Dico quod bene possunt omnes fratres Syndico uti, dum modo alias non interueniat scandalum neque ipsi fratres personaliter in iudicio assistant, & dum modo ipsi non videantur esse principales actores: & omnis alia circumstantia vitians caueatur. Sed solum fratres possunt notificare ipsi Syndico legatum eis debitum ipsumque hortari ut illud petat quomodo ipsi videbitur auctoritate &

Quintus actus

nomine Papæ vt Syndicus eius, quod si fratres non indigent vel si non expedit suæ famæ & æstimationi quod tale legatum tali modo petatur aut recipiatur: tunc debent prohibere Syndicū ne illud petat illo modo, nec ipsi debent illud sic recipere: & Syndicus non se potest intromittere nisi quantum per fratres fuerit requisitus, vt habetur in præfata bulla Martini quarti.

Quod autem in prædicto casu sic declarato & limitato liceat vti Syndico, probatur primò. Quia non videtur contra præceptum de pecunia neque de paupertate vlllo modo: nam ex quo talia legata licitè nobis facta non pertinent ad legantem iam mortuum: neque ad hæredes: vt patet, sed eorum dispositio pertinet ad Ecclesiam Romanam pro anima legantis, sicut & dispositio & dominium rerum nobis vtilitium aut legatorum ad pias causas. Potest ergo Papa disponere quomodo tale legatum specialiter executioni mandetur per suum Syndicum ad requisitionem nostram: sicut & per Iudices & per alios secundum Ius commune disponit de executione legatorum ad pias causas, ergo neque nobis erit illicitum sic recurrere ad Syndicum, & facere in hoc sicut Papa disponit. ¶ Igitur licet Specul. ff. fol. septimo & octauo: & Collector Compendij titulo Hæreditas. post. §. sextū dicant quod qui vrantur Syndico, hoc modo vtuntur illo sicut Ultramontani dispensatiuè per concessionem relaxatiuam perfectionis voti paupertatis in regula promissæ, & contra declarationem Nicolai tertij. Certè hoc non videtur verum, neque enim est contra regulam, vt patet ex dictis: quia nec nomine nec autoritate fratrum id petitur aut recipitur, sed autoritate Papæ & per Syndicum eius: nec nos quid Iuris ibi habemus aut allegamus sed Papa & Syndicus eius. Et quidem si vt ipsi concedunt Procurator nomine aut auctoritate Papali & Iudex ex suo officio id facere potest: quia Papa eis per Ius commune talem potestatem tribuit. Quare non æquè licitè id fiet per specialem Procuratorem Papæ vel Ecclesiæ Romanæ, purà per Syndicum nomine Papæ, si id Papa specialiter statuit & concedit, quàmuis omnes id faciant ad requisitionem fratrum? Certè non video differentiam neque quid Iuris fratribus tribuatur magis in hoc quàm in illo, nisi quod Syndicus meliùs ac accuratiùs procurabit vtilitatem fratrum quàm alius: id vtiq̃ quod Papa prætendit.

Tum

Tum secundo hoc idem patet: quia ipse Martinus quartus & Nicolaus quartus in prædicta bulla Syndicatus & alij Pontifices expressè dicunt in narratione, quod per hanc ipsorum prouisionem de Syndico ad suprà dictos actus ibi contentos dantur remedia opportuna, per quæ nostri ordinis pura obseruantia in suo vigore seruetur. Et idem latius dicit Martinus quintus in sua bulla de Syndico agens quò ad prædicta, vbi & addit dicens quod tali Syndico in prædictis omnibus ibi contentis liberè & licitè vti valemus. Hæc ibi. ¶ Et notentur illa verba liberè & licitè & nostri ordinis pura obseruantia in suo vigore seruetur: quia ex illis constat nõ solū licitè sine vlla culpa vel veniali, sed & cū plena regulæ puritate nos tali Syndico vti posse.

¶ Quare temerarium ne dicam etiam erroneum & iniuriosum est auctoritati Papali patribusque Ultramontanis ad suprà dicta omnia Syndico vtentibus id condeninare contra determinationes tot Summorum Pontificum & concessiones eorum. Quod si ibi est aliqua dispensatio est vtiq̃ licita & valde rationabilis, neque vlllo modo contra regulam aut declarationem Nicolai tertij neque ibi est vlla subreptio, vt patet in narratione prædictarum bullarum generalium à toto ordine iam olim acceptatarū. Subreptionē nãq; in dispensationib⁹ aut cõcessionib⁹ dūtaxat particularib⁹ nouim⁹, nõ aut in generalib⁹ aut cõmunib⁹ statutis aut dispositionib⁹ pontificalib⁹ totū aliquè ordinē aut statutū tāgentib⁹ ad meliorem aut faciliorem eius obseruatiam vti in præsentī negotio contingit. Quare nescio vnde aliqui iuniores in scyrpo nodum quærentes subreptionem, errorem periculum aut maliciam in illis ex suo capite confinxerunt: quas tot Summi Pontifices vnanimi consensu ad puram ordinis obseruantiam dederunt, & Patres & familiæ totius ordinis cum gratiarum actione susceperunt. ¶ Imò & ad idem videtur ipsa declaratio Nicolai tertij, articulo tertio. §. Ad hæc. Vbi de legatis agens postquam ibi præcepit quod tam hæredes quàm Iudices & Prælati ex suo officio faciant quod talia legata piæque voluntates defunctorum impleantur: tandem ait. Nam & nos per modos licitos & regulæ fratrum congruos intendimus prouidere quod nec pia defunctorum destituatur intentio: & hæredum cupiditas legitimis iustis feriat: ac ipsi pauperes fratres opportunis auxilijs non fraudentur. Hæc ibi. Vnde

constat quod Nicolaus. 3. intendebat providere de Procuratore qui autoritate & nomine Ecclesie Romanæ talia legata peteret, vt dictum est, & quod ipse Nicolaus. 3. morte præuentus vel aliàs impeditus non fecit, alij Pontifices fecerunt & in dicta bulla Syndicatus prouiderunt: sicut & de secundo actu præfato dictum est. Et hoc ingenuè confitetur Specul. fff. 8.

Tertius
actus.

Quo ad quartum actum, scilicet pro litigando in iudicio pro omnibus alijs reb⁹ & causis cõtētis in dicta bulla Syndicat⁹ dico similiter quod licitè possūt omnes fratres Syndico vt cessante scandalo & omni alia circumstantia vitiante, sicut in tertio actu dictum est. Quia sic Papa concedit vt licitum. Et licet in hoc sit aliqualis dispēsario, tñ rationabilis & licita, vt ibi probatum est contra Specul. & Collectorem Compendij vbi suprà: & specialiter quod ad hoc in titulo Procuratores. §. 8. Igitur temerarium & erroneum est asserere oppositum propter rationes suprà positas in tertio actu præcedente. ¶ Quod si contra hoc dicatur quod in tabula vigesima prima Vicarij Generalis anno Domini. 1505. lauali sic statutum habetur. Deponantur Guardiani & pœna proprietarij puniantur, qui ratione debiti cuiuscunq̃ seu aliorum bonorum temporalium fecerint excommunicari, detineri, seu vexari quoscunq̃ sæculares. Subditi verò qui talia procurauerint pœna proprietarij puniantur & de cõuentu confusibiliter expellantur. Hæc ibi. Ergo videtur quod non liceat per Syndicum super vlla re temporali iudicialiter agere seu litigare. ¶ Respondeo q̃ hoc est verum ratione scandali, seu alterius circumstantiæ vitiantis, vt dictum est: & ideo dictum statutum id prohibet: aut quando ipsi fratres viderentur esse principales actores in iudicio, seu instigatores ad talia legata tanquàm rem suam aut Ius suum per Syndicum prosequentes. Ideo notanter loquitur statutum de fratribus qui fecerint excommunicari &c. quales sunt etiam qui extra iudicium scandalosè instigant iudices ipsos, vt quasi ex officio suo capiant vel vexent debitores aliquarum rerum, quia id sæpissime ratione scandali illicitum est. Non autem id prohibetur si cessantibus his dictis circumstantijs deprauantibus ad requisitionem fratrum Syndicus nomine Ecclesie Rom. iudicialiter quidem sed pacificè sine dictis vexationibus ageret, vt suprà dictum est. Ideo in dicto cap. Generali non prohi-

hibetur iudicialiter per Syndicum agere vt licere dictum est: sed quod fratres non faciant excommunicari, detineri aut vexari aliquem, quia id scandalosum est, ergo.

Quo ad quintum actum vbi est maior difficultas, scilicet quod ad assignandum omnes elemosynas pecuniarias apud Syndicum secundum Martinianam. Dico in primis q̃ patres Ultramõtani licitè possunt vti Syndico, quales sunt Itali & eiusmodi, sicut & de facto vtuntur. Quod patet, primò quia propter fragilitatem humanam indies magis à debito feruore tepescerem in omni ferè statu hominum & religionũ: & quia apud sæculares non est tanta fidelitas in pecunijs manentibus vel depositis apud eos vt eas statim vt oportet soluant seu expendant: vnde & sequuntur discursus & multiplicia incommoda fratrum, vt igitur his alijsq̃ inconuenientibus prouideretur, fuit causa rationalis ad talem dispensationem. Alioqui si rationalis non esset & licita, non sic institueretur per Papam neque per Ecclesiam probaretur tanquam constitutio generalis honesta atque salubris pro toto ordine reformando & pro regula obseruanda, vt hoc expressè dicitur in prologo ipsarum constitutionum, & in ipsa bulla Martini. 5. Peruigilis more... ipsas constitutiones confirman- te. Ergo temerè, periculosè, pariter & erroneè quis assereret oppositum contra Papalem determinationem & generalem constitutionem & Ecclesie probationem vsuq̃; tot sanctorum & doctissimorum Patrum familiæ Ultramontanæ sub tali dispensatione Martiniana viuentium. Male quoque quis condemnaret omnes Patres Ultramõtanos & impiè argueret iniquitatis & negligentie sanctam Rom. Ecclesiam talem modum viuendi secundum talem Martinianam probantem vel dissimulantem si esset illicitus in periculum suorum filiorum sic viuētium. ¶ Et in hac ratione supponitur sicut & verum est quod Papa potest dispensare in votis ex rationali causa, etiam relaxando aut mitigando aliquid de rigore seu obligatione voti secundum communiter doctores, vt latius de hoc habetur in dicta Medulla cap. 10. q. 4. Supponitur etiam q̃ Papa eiusq̃; legatus qui edidit & confirmauit illas constitutiones in capitulo generali habuit sufficientem notitiam causæ & obligationis regulæ nostræ & declarationem circa hoc, vt patet ex tenore ipsarum constitutionum: quodque eo ip-

fo quo sic dispensauit & statuit iam censuit causam & dispensationem efferationabilem & licitam, vt hoc etiam expressè habetur ibidem. Prædicta hæc patent ex communi doctrina doctorū in materia de dispensationibus. Item ad idem habetur in capitulo genera. Carpenfi, Anno domini millesimo quingentesimo & vigesimo, quod ad seruandum regulæ puritatem fratres vtantur Syndico ad prædictum vsus pecuniarum secundum Martinianam, vt hoc proximè latiùs haberetur. ¶ Secundò probatur idem. Quia ibi non dispensatur circa substantiam præcepti regulæ prohibentis pecuniæ receptionem sed solum circa aliquas circunstantias seu modificationes ad quas fratres ex regula vel declarationibus tenebantur ad puram perfectamque illius præcepti obseruantiam, ad quarum omnium modificationū obseruantiam non tenentur fratres semper sub mortali peccato etiam sine dispensatione, nisi quando aliàs per regulam sub mortali fuerit iniunctum, vt latiùs de hoc habetur in dicta Medulla capitulo decimo, quæst. tertia, & licet declaratum & declaratio sint idem quando est propriè declaratio seu interpretatio sensus in regula latens, non tamen quando est modificatio, limitatio, seu restrictio Papalis superaddita ad meliorem præcepti conseruantiam, vt communiter dicunt doctores de obseruantia diei dominicæ pro sabbato, & de confessione quo ad modum & tempus quadragesimæ & quo ad quotam decimarū & huiusmodi. & sic fit in proposito per declarationem Nicolai tertij, & Clementis quinti, vbi sine præcepto ponuntur multæ modificationes & limitationes Papales quo ad pecuniam.

¶ Igitur licitus est Ultramontanis vsus Syndici ad pecunias secundum Martinianam & alia priuilegia de Syndico (vt dictum est) & sic hoc latè defenditur in libro firmamenta trium ordinum tracta. 4. fo. centesimo vigesimo octauo, & hoc etiam concedit Specu. fff. 7. & 8.

¶ Sed quid de nobis Cismontanis, scilicet Hispanis, Gallis, & Germanis & huiusmodi, possumus ne etiam nos vt Syndico ad pecunias secundum Martinianam sicut & Ultramontani? ¶ Respondeo quod speculum. fffo. 7. & 8. & collector compendij discipulus eius à quo & hausit totum poene quod in suo compendio reposuit pertinens ad pecunias, Syndicos commutationes, paupertatem & moniales, iste igitur in titulo procuratores. §. 8.

&c

& alij eorum sequaces tenent cum eis quod non possumus licite tali Syndico vt secundum præfatam Martinianam quod ad hoc, & ratio eorum est non quidem quod talis dispensatio sit irratio-nabilis & illicita, probatum est enim quod est licita quodque oppositum tenere esset erroneum. Sed ratio eorum est quia illā dispensationem Martinianam nos non acceptauimus in nostris capitulis generalibus Cismontanis: vbi prohibitum est nobis vt illa Martiniana. quia licet facta fuerit pro toto ordine: tamen solum Ultramontani illam cum illis constitutionibus Martiniquinti acceptauerunt: secundum quas de facto viuunt, Pro nobis autem Cismontanis sunt aliæ constitutiones generales quæ dicuntur Barchinonenses: & postea fuerunt aliæ Burgenses, & tandem in capitulo generali Tolosano Anno Domini millesimo quingentesimo trigesimo secundo, sunt restituta illa statuta generalia Barchinonensia & cæteris reiectis confirmata, in quibus statutis habetur quod omnino seruentur declarationes Nicol. 3. & Clemen. 5. maxime circa paupertatem atque pecuniam. & idem sæpius habetur statutum in alijs capitulis generalibus Cismontanis, vt patet in tabula nona, decima octaua, & decima nona, vicarij. gener. vbi habetur quod quo ad pecuniam omnino seruetur declaratio Nicolai tertij, & Clementis quinti.

¶ Ergo propter hoc dicunt quod non licet nobis viuere secundum præfatam Martinianam: quam si nos Cismontani in nostris capitulis genera. acceptaremus vtique liceret nobis sicut & Ultramontanis, vt ipsi id etiam ingenue confitentur. Ecce igitur secundum hos opinantes ex quàm tantillo momento quod est facti tota salus Cismontana pendet: quia inquirunt nos non acceptasse salubrem hanc Martinianam: & tamen secundum eam nunc communiter in Hispania de facto viuunt: quam si non acceptamus periclitamur: si acceptamus euge sumus in tuto. ¶ Sed certe licet ita quondam fuerit in viridi obseruantia constitutum & practicum: tamen iam nunc à multis annis consuetudo est in oppositum. & ita videtur per hanc legitimam seu præscriptam consuetudinem iam accepta dicta Martiniana licet statuta generalia sæpe renouantia statuta Barchinonensia ad eorum tenorem videantur illam non acceptare. ideo dico probabilibus quod etiam si nihil amplius in nostris capitulis generalibus aut prouincialibus statuarur aut per Papā concedatur.

Pro His-
panis.

Caput quartum.

cedatur quā hucusq; super vsu huius Martinianę habetur in Hispania: licet & cum tuta conscientia possumus nos Hispani Syndico vti secundum præfatam Martinianam sicut & Ultramontanum & sicut de facto iam communiter viuunt, & à fortiori idē possemus si illam in nostris capitulis gener. expressè acceptaremus.

¶ Quod probatur dupliciter. Primo quia (vt dixi) consuetum est in Hispania à multis annis Syndico vti secundum Martinianam in recipiendis quibuscunq; eleemosynis pecuniarijs pro Missis & alijs quibuscunq; quæ Syndico statim assignantur sine vlla alia requisitione dantius, vt patet experientia omniumq; patrum antiquorum & modernorum testimonio à quinquaginta fere annis hucusque, & maximè ex quo generalatus ad nostram obseruantiam redijt: quia & sic iam viuunt communiter exceptis quibusdam conuentibus recollectis. Nunc autem consuetudo scita & tolerata seu permissa per tot superiores etiam per tot ministros generales derogat legem humanam & cõstitutionem scriptam: ignorata autem ab eis si sit aliàs licita seu si non sit contra ius diuinũ vel naturale vlllo modo & sit iam per decem annos præscripta in loco vbi viger, qualis est vsus Syndicorum secundum Martinianam in Hispania aut in plurimis eius prouincijs etiam derogat præfatam legem & cõstitutionem scriptam, vt de his latius habetur in glo. cap. 1. de treuga & pace. & ibi Goffred. & Panor. ibidem, & latius in cap. Cum olim. & cap. fin. de consuetudin. & libro. 6. eo titu. cap. 1. & communiter doctores ibidem, & ad idem est beatus Thomas. 1. 2. q. 96. art. 3. & breuius de his Siluestri. titu. consuetudo. & Dryedon de libertate Christiana. lib. 1. cap. 12. fol. 36. 37. & Gerson de vita spiritali lectio. 4. Corolari. 13. & supplementum Gabrieli. in. 4. dist. 42. q. 1. art. 3. dub. 6. & Angest. in moral. cap. octauo. fo. 54. vbi de circumstantia temporis agit. Tandē Medina de ieiunio fo. 155. ergo non obstantibus prædictis statutis nõ acceptantibus Martinianam licitum est illa vti iam per consuetudinem legi & statutis prævalentem acceptata. Neque potest dici corruptela: ex quo non est contra vllum ius diuinum vel naturale neque contra regulam vlllo modo, cum vsus Syndici secundum Martinianam dispensationē sit licitus (vt supra de Ultramontanis dictum est.) & hoc est verum etiam si talis consuetudo fuisset olim seu à principio ex culpa aut ex errore (quod absit) introducta: quia iam communis error faceret ius, (vt habetur apud præ-

Quæstio sextadecima.

prædictos doctores vbi supra allegatos. ¶ Secundo probatur idē: quia in multis capitulis generalibus Cismontanis & Ultramontanis videtur iam concessus vsus Syndici secundum Martinianam etiam nobis Cismontanis. quod patet in ca. gen. Burdegalensi. anno Domini. 1520. vbi sic habetur. Declaratur q̄ in solutiõibus faciendis ex vino aut blado aut alijs rebus quæstiuatis pro fratrum necessitatibus omnia per procuratores sedis Apostolicę & nõ per fratres exequi debeant. hæc ibi. vnde patet q̄ cum talis res quæstiuata pro fratrum necessitatibus etiam ad soluendum de ea seu de eius precio alia debita illam distrahendo sit pecunia: ergo ibi conceditur q̄ per Syndicum recipiatur & tractetur, id quod est secundum Martinianam. ¶ Tamen si ad hoc quis dicere posset q̄ prædictum statutum non loquitur de quæstiuatis principaliter ad distrahendum: sed de quæstiuatis principaliter pro necessitatibus fratrum si contingat postea esse necessarium illa distrahere ad solutionem faciendum: quia tunc non est pecunia: sicque ibi solum conceditur vsus Syndici ad secundum actum supra positum in bulla Syndicatus. ¶ Sed certè videtur quod etiam loquatur de quæstiuatis ad solutiones ex eis faciendas, sicut Leo. 10. tunc temporis concessit, vt proxime dicitur. ¶ Ad idem est capitulum generale Rothomagensis Cismontanum anno domini. 1516. vbi conceduntur duo tantum Syndici, vt habentur in Italia vt supra in. 1. punct. habetur. ¶ Item in capitulo generali Carpensi Anno Domini. 1521. licet fuerit in Italia tamen pro toto ordine etiam pro Cismontanis sunt omnia illa ibidem statuta vbi sic habetur. Nullus frater deponat seu deponi faciat aut detineri aliquam eleemosynam pecuniariam seu pecuniam in manu procuratoris sine licentia sui Guardiani & pro necessitate imminente sub pœna proprietarij. hæc ibi, vbi videtur id omnibus de licentia sui Guardiani concessum. Sequitur paulo inferius ibidem, ordinatur ad seruandum regulæ puritatem q̄ nullus frater deponi faciat vel permittat aliquam eleemosynam pecuniariam in confessorijs vel cellis vel alijs locis: sed omnes contribuentes vel eleemosynam facere volentes mittantur ad procuratores. Hæc ibi, vbi etiam si id esset specialiter pro Ultramontanis, tamen etiam omnibus generaliter expressè conceditur vsus Syndici secundum Martinianam: quia & vbi ius generaliter loquens non distinguit, nec nos distinguere debemus. ca. solite. de maiori. & obediens. Si enim voluisset

set expressisset secundum regulas iuris & doctorum. ¶ Item idem habetur in constitutione generali Burgensi anno domini millesimo quingentesimo vigesimo tertio, in capitulo tertio, ubi sic habetur. Inhibetur ne aliquis deponi faciat, vel permittat aliquam elemosynam pecuniariam in cellis vel in confessorijs aut alijs locis: sed elemosynam facere volentes vadant vel mittant ad procuratorem vel substitutum. hæc ibi. Quæ statuta licet nunc non obligent, valent tamen ad inde arguendum quod iam ubique fere ordinis est in usu & per consuetudinem acceptata dicta Martiniana ab omnibus etiam Cismontanis volentibus ea uti sicut & ab Ultramontanis (ut dictum est) quamvis prædicta statuta possint aliter & aliter interpretari. Ideo prima ratio de consuetudine æquivalente & prævalente legibus & statutis humanis est efficacior & sufficiens ad intentum comprobandum. ¶ Tandem Leo. 10. in privilegio Exponi nobis. ff. 23. toti ordini concessit quod fratres possint recipere triticum & alias res superabundantes (quibus. scilicet fratres in propria specie non habent necesse uti aut non in tanta quantitate) ut pro vino carnibus & alijs rebus victui necessarijs per Syndicum Ecclesiæ Romanæ ipsis fratribus datum commutentur & permutentur: seu ut triticum & alia eiusmodi vendantur & ex pecunia inde proveniente vinum & carnes & alia necessaria emanent, hæc ibi. ergo ibidem conceditur per Syndicum recipi pecuniam seu ad pecuniam reducibilia sicut in Martiniana & nihil aliud ibi conceditur, ut patet. ¶ Si ad hoc dicatur sicut in compendio, titulo commutare. §. 3. dicit collector ex magistro suo Speculo. ff. 6. quod cavendum est ab hac concessione, quia expressè est contra declarationem Nicol. 3. & est destructiva nostræ paupertatis quam in regula promissimus, cum talia sic recepta sint manifestè pecunia cuius receptio in regula prohibita est, hæc ibi. ¶ Sed certè salua eius pace & reverentia (qui dum hæc scribere pararet mecumque ea Toleti hospes quondam conferret michi que oppositum monenti credere noluit) non est ita, neque ipse collector bene collegit errorem suum, sed neque novit vocem suam, quod patet tunc primo, quia cum Leo ipse non concedat nisi quod dicta pecunia deponatur apud Syndicum per ipsum distrahenda in alijs necessitatibus fratrum sicut & concedit Martiniana, de qua supra probatum est quod non est contra regulam aut declarationes sed licita & sancta in se, & illis quibus concessum

cessum est illa posse uti, sicut hic Leo. 10. concedit, igitur temeraria ignorantia collectoris & magistri sui Speculi est & iniuriosa auctoritati Papali dicere illam concessionem esse destructivam paupertatis promissæ & contra regulam & declarationem. tunc secundo, quia licet res sic accepta sit pecunia (id quod inficiatur nemo) non tamen inde sequitur quod ergo fratres accipiant pecuniam si illam Syndico assignent ut ibi conceditur: sicut neque idem sequitur de ipsis denarijs Syndico assignatis secundum Martinianam. Nam accipere pecuniam per interpositam personam tunc solum dicuntur fratres: quando eorum auctoritate persona aliqua instituta accipit pecuniam ut eam tractet vel expendat secundum omnes regulæ expositores, ut supra in dicta Medulla. ca. 4. quæst. 3. latius habetur. Neque valet argumentum in quo collector cum alijs deceptus est, frater accipit hanc rem, & hæc res est pecunia, ergo accipit pecuniam, nam variatur appellatio seu etiam fit æquiocatio, dum accipere in maiori dicit acceptionem naturalem & in consequenti civilem siue politicam, accipere enim pecuniam est rem auctoritate sua distrahendâ capere, ut in dicta Medulla ubi supra latius habetur. Hic autem non auctoritate fratrum sed Papæ Syndicus stat accipit & facit omnia: ergo. ¶ Et quidem nil refert ad puritatem fratrum quod talis persona stet vel recipiat & expendat denarios & pecunias quascunque auctoritate dantis vel Papæ vel alterius cuiuscunque: dum modo non stet nec faciat auctoritate & nomine fratrum, quid enim ad nos quod illius vel alterius auctoritate stet & faciat? ut bene ait Sanctus Bonaventura in epistola ad magistrum inominatum ut habetur latius in Medulla capitu. quarto. quæst. vndecima, igitur patet intentum.

¶ Et nota quod dictum privilegium Leonis decimi, non est revocatum sed neque revocari potest per prælatos ordinis nisi ad id habeant specialem auctoritatem Papæ, ut latius egimus in annotationibus super compendium titul. absolutio ordinaria, quod ad fratres. §. septimo, & titulo accedere ad monasteria monialium. §. decimo tertio, & alibi de hoc secundum communiter doctores videtur.

Runctum quartum principale est in quibus sunt dispensati videntes præfata Martiniana. Respondeo quod in tribus. Primo quia talis pecunia deponitur, stat, tractatur & expenditur nomine & auctoritate non quidem dantis neque fratrum: sed Papæ vel Ecclesiæ romanæ, cuius est ille Syndicus. ita quod postquam semel dans illam Syndico assignauerit: iam non poterit illam reuocare neque de ea disponere: quia iam non est sua: nisi dans in dando expresse dixisset quod volebat retinere dominium illius quousque expensa esset, quod vix vel nunquam fit, vt hoc etiam habetur in speculo. ff. 8. Quod etiam patet ex ipsis constitutionibus. Marti. 5. ca. 4. vbi dicitur quod talis Syndicus recipiat tractet & expendat dictam pecuniam secundum declarationem Marti. 4. & 5. Nunc autem Martinus. 4. & 5. in sua bulla Syndicatus (non est enim alia eorum declaratio circa hoc) dicunt quod Syndicus nomine & auctoritate Ecclesiæ Romanæ. recipit tractat & expendit ea quæ vt Syndicus recipit & agit vt supra in secundo puncto principali habetur, ergo vel dominium vt ait Specu. vbi supra vel potius dispositio talis pecuniæ iam Syndico assignatæ pertinet ad Papam vel Ecclesiã Romanã. Potest enim Papa præfigere legem dantibus suas res ad pias causas, quibus & quomodo dentur & tractentur & distribuantur, etiam si dominium earum maneat apud alios quoscumque, vt patet in materia de donationibus, legatis & testamentis & alibi.

Secundo sunt dispensati in hoc, scilicet quod statim vt fratribus pecunia offertur possunt dicere ipsi danti quicunque ille sit, detis illam pecuniam Syndico Papæ. Et ille dans si vult potest sic absolute illam dare. Et hoc secundum sequitur ex primo, vt etiam patet ex ipsis constitutionibus Marti. 4. ca. 4. & 5. vt habetur supra in secundo puncto principali. Sicque per hanc dispensationem iam non obligantur fratres petere assensum dantis, neque facere protestationem, neque eius licentiam petere ad subrogandum vel substituendum alias personas: sicut secundum declarationem Nicol. & Clemen. 5. tenebantur, vt de his latius in Medulla cap. 4. quæst. 8. conditione. 4. 5. & 6. nam ab illis anfractibus & difficultatibus per hanc dispensationem iam liberati sunt. Et in his omnibus & alijs inde sequentibus possunt omnino fratres cum

Syndico facere & se habere sicut cum ipso met dante facere possent: quia talis Syndicus stat auctoritate Papæ vt eius Procurator quod ad hæc omnia ad utilitatem fratrum, vt patet vbi supra in bulla Syndicatus, vt hoc etiam ait Specu. ff. 8.

Tertio, vt mihi videtur, sunt etiam dispensati in hoc quod Syndicus teneretur talem pecuniam apud ipsum depositam sicut & precium rerum venditarum ad Eccl. Roman. pertinentium expendere non quidem ad libitum suum sed ad voluntatem fratrum, sicut & quando à Mi. Pro. vel Cust. vel ab alijs fratribus de eorum assensu fuerit requisitus. quod patet, Quia in dicta bulla Martiniana vbi supra, habetur quod secundum declarationem Marti. 4. & 5. Syndicus accipiat pecunias & legaliter & fideliter eas expedit in utilitatem fratrum. Nunc autem in dicta bulla Syndicatus Marti. 4. & 5. (non est enim alia eorum declaratio circa hoc) habetur quod Syndicus ea omnia quæ pertinent ad Eccl. Rom. vt legata & precium rerum venditarum expedit in necessitates fratrum sicut & quando per dictos fratres fuerit requisitus. Et notentur illæ particule sicut & quando, ergo quauis Specu. ff. 8. dicat quod in hoc non sunt dispensati: tenendum videtur quod sic: sicut & de facto practicitur apud omnes tali Syndico videntes in Hispania. Immo & ex dictis verbis patet quod non solum videntes Syndico secundum Martinianam, sed & illi qui eo tantum vtuntur ad secundum actum supra dictum in tertio puncto principali. In quo ad vendendum vel distrahendum res quibus vtuntur pertinentes ad Eccl. Rom. sunt dispensati in hoc quod aliquo modo possunt habere aliquam auctoritatem circa expensionem precij ipsarum disponendo secundum bullam Syndicatus Marti. 4. & 5. quomodo & quædo Syndicus illud expendat & de precio illo ad Papam pertinentem ipsi provideat. Possunt enim dicere Syndico (non quidem vt domini habentes auctoritatem circa illam pecuniam, sed vt pupilli quod sibi magis expediat exponentes) ecce de illa pecunia nihil emas modo sed referua pro tali tempore vel ad nūdas seu quousque tibi dixerò, & tolle vel eme hoc vel illud & nihil amplius, & da tantum pro illa re & non plus, & huiusmodi. Et ratio horum omnium est. Tum primo quia sic videtur Papa concedere bulla Syndicatus ibi sicut & quando. Vnde sicut licet id fieri non facere possent: si Dominus pecuniæ id eis concessisset circa suum depositarium: ita similiter id possunt ad concessionem Papæ circa suum

Caput quartum.

suum Syndicū. Tū secundo quia recta ratio id suadet esse rationabile: nam si fratres deberent laborare procurādo pecunias pro suis necessitatibus, & Syndicus ad suum libitum expenderet: certè multiplex magnumque grauiamen & onus ipsis fratribus imponeretur: pro quorum tamen quiete & vtilitate de tali Syndico Summi Pontifices prouidere dignati sunt. Igitur id fuit valde expediens sicut & Papa valde rationabiliter concessit & communiter practicatur: & ipsa dispensatio est valde rationabilis & licita, vt in tertio puncto probatum est. ¶ Sicque per hanc dispensationem fratres secundum Martinianam Syndico vtentes, iam non tenentur omnino cauere ab omni dispositione pecuniæ per Syndicum expendendæ sicut secundum declarati. Nico. 3. & Clemen. 5. tenebantur, vt in Medulla cap. 4. q. 8. conditione. 7. & q. 9. latius habetur. ¶ His igitur tribus supra dictis casibus tantum exceptis in quibus secundum Marti. Syndico vtentes dispensati sunt: in omnibus alijs tenentur fratres viuere secundum declarationem Nicol. 3. & Clemen. 5. aliquando quidē sub mortali peccato, aliquando autem sub veniali, aliquādo verò sub aliqua tantum pœna temporali, de quibus latius in Medulla cap. 10. quæst. 3. habetur. Ad quæ omnia oportet meminisse non esse formaliter & propriè contra regulæ declarationes aut contra ipsam regulam, id quod est contra Papales modificationes: sed neque omnes tales modificationes semper sub mortali peccato obligare vt supra dictum est. Sicque patet huius materiæ de Syndico sub meliori iudicio plena resolutio.

*Iocustarum inuisa Calamitas, palpabilium
tenebrarum frigidus horror.*

Exodi. cap. x.

*Et dixit dominus ad Moysen. ingredere
ad Pharaonem ego enim in durauis*

